

รายงานผลการดำเนินโครงการ
โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ P3
(เสริมสร้างชุมชนรักโลกเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ))
โครงการเสริมสร้างชุมชนไรชยะรวมใจลดโลกร้อนชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้รับผิดชอบโครงการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” ดำเนินการโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภายใต้การรับผิดชอบของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และพัฒนาชุมชนสู่การเป็นชุมชนต้นแบบไร้ขยะ โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 110 คน ประกอบด้วยประชาชน นักศึกษา และบุคลากรในพื้นที่ ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 180,000 บาท

การดำเนินโครงการมุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผ่านกิจกรรมให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติการคัดแยกขยะ การลดการใช้พลาสติก และการส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ โดยบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการเข้ากับการปฏิบัติจริงในพื้นที่

ผลการดำเนินโครงการพบว่า ผู้เข้าร่วมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การคัดแยกขยะในครัวเรือน และการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว อีกทั้งมีความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ในระดับชุมชน พบว่าเกิดการตื่นตัวและมีแนวโน้มในการพัฒนาสู่การเป็นชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะมูลฝอย มีการเริ่มต้นคัดแยกขยะในครัวเรือน และเกิดความร่วมมือของคนในชุมชนในการดูแลสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังพบข้อจำกัดบางประการ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ทั่วถึง ข้อจำกัดด้านงบประมาณ และการดำเนินงานที่ยังขาดความต่อเนื่องหลังสิ้นสุดโครงการ ซึ่งควรได้รับการพัฒนาในระยะต่อไป

โดยสรุป โครงการนี้ประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อผู้เข้าร่วม ชุมชน และหน่วยงาน อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสามารถนำไปต่อยอดและขยายผลในอนาคตเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมในวงกว้างต่อไป

คำนำ

รายงานผลการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และพัฒนาชุมชนให้เป็นต้นแบบในการจัดการขยะอย่างยั่งยืน

การดำเนินโครงการในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากประชาชนในชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม รวมถึงนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ที่สนใจในการพัฒนาชุมชนด้านการจัดการขยะและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการในลักษณะเดียวกันต่อไปในอนาคต

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้จัดทำรายงาน

นางสาวเปรมฤดี ชินวงษา

นางสาวศุรินภา ทุงจันทร์

วัน 20 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2569

ส่วนที่ 1

ส่วนนำ

ชื่อโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้น้ำมัน รวมใจลดโลกร้อนชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม”

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเด็นท้าทายที่สำคัญของสังคมไทยในปัจจุบัน เนื่องจากปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต การบริโภค และการขยายตัวของชุมชนและครัวเรือน ซึ่งส่งผลให้เกิดการสะสมของขยะที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม นำไปสู่ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย กลิ่นเหม็น และการแพร่กระจายของเชื้อโรค อีกทั้งขยะอินทรีย์ที่ไม่ได้รับการคัดแยกยังเป็นสาเหตุสำคัญของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นตัวเร่งปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) อันเป็นวิกฤติระดับโลกที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันแก้ไข

ข้อมูลจาก กรมควบคุมมลพิษ (2566) ระบุว่า ประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนกว่า 25.3 ล้านตันต่อปี โดยมีเพียงร้อยละ 35 ที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ขณะที่ขยะอีกกว่า 16 ล้านตันยังถูกกำจัดด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม เช่น การฝังกลบแบบไม่ถูกสุขลักษณะหรือการทิ้งในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวาง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นฐานสำคัญในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง

ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ที่ให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานการเติบโตสีเขียวและการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” โดยกำหนดแนวทางการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล รวมถึงการลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนและการสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (พ.ศ. 2559–2570) ของรัฐบาล ที่มุ่งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการลด คัดแยก และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์

สำหรับชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของครัวเรือน ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มสูงขึ้นทุกปี แต่ระบบการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีข้อจำกัดทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะสะสมและขาดแนวทางที่ชัดเจนในการจัดการอย่างเป็นระบบ โครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้น้ำมัน รวมใจลด

โลกร้อน” จึงถูกออกแบบขึ้นเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการจัดการขยะอย่างครบวงจร โดยเน้นการคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือน การรีไซเคิลขยะที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ตลอดจนการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single-use Plastic) การดำเนินโครงการดังกล่าวจะช่วยให้ชุมชนบ้านตำแย สามารถลดปริมาณขยะที่ต้องทิ้งลงได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังช่วยปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมแก่เยาวชนและประชาชนทุกกลุ่มวัย ส่งเสริมความสามัคคีของคนในชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะนำไปสู่การเป็นชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะมูลฝอยที่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ได้ต่อไป

ดังนั้น โครงการนี้จึงมีความจำเป็นและมีคุณค่าต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เนื่องจากไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยเฉพาะ เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์ที่ยั่งยืน และ เป้าหมายที่ 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ผู้รับผิดชอบโครงการ : ผศ.ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

งบประมาณ.....180,000..... บาท

งบประมาณที่หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในลักษณะ matching fund (ถ้ามี)-..... บาท

ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ. และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

13. ด้านการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แพลตฟอร์มที่ 2 วิจัยและสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 8 ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

ข้อที่ 7 ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทาง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างความตระหนักและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 88 จำนวนโครงการที่คนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายที่ 13 เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (Climate Action)

นโยบายศึกษาธิการจังหวัด

เกษตรปลอดภัย

กิจกรรมหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Program/Sub Program)

P3.1 : Natural Resources & Environment

ประเภทโครงการพัฒนาท้องถิ่น (ด้านเศรษฐกิจ/ด้านสังคม/ด้านสิ่งแวดล้อม/ด้านการศึกษา)

ด้านสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการจัดการขยะและการลดโลกร้อน
2. เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทางและการนำกลับมาใช้ใหม่
3. เพื่อพัฒนาชุมชนให้เป็น “ชุมชนต้นแบบไร้ขยะ”
4. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยการปลูกต้นไม้และดูแลให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 110 คน ประกอบด้วย

1. ประชาชน จำนวน 100 คน
2. นักศึกษา จำนวน 5 คน
3. คณาจารย์และบุคลากร จำนวน 5 คน

ระยะเวลาในการดำเนินการ/กิจกรรม 1 ปีงบประมาณ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2568 – 20 กันยายน 2569
 สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

ภาคีเครือข่าย เครือข่าย

ชื่อภาคีเครือข่าย		ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ รหัสไปรษณีย์)	
ที่	ภาคีเครือข่ายภายนอก	ภาคีเครือข่ายภายใน	
1.	ชุมชนบ้านตำแย ตำบล นาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม	ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม

ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม

ชื่อจำนวนผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม		ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ รหัสไปรษณีย์)	
ที่	ผลิตภัณฑ์	นวัตกรรม	
-	-	1. นวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม 2. จุดคัดแยกขยะที่เพิ่มขึ้น	ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

ชื่อจำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ผู้ประกอบการ	
1	ชุมชนบ้านตำแย ตำบล นาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	-	ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

ชื่อผลงาน

การพัฒนาทักษะวิศวกรรมสังคมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์สู่การ
พัฒนาอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
Development of Social Engineering Skills to Enhance Competencies of Students in the Faculty
of Political Science and Public Administration toward Sustainable Development : A
Case Study of Ban Tamyae Community, Na Si Nuan Subdistrict, Kantharawichai District,
Maha Sarakham Province

ตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก

ตัวชี้วัดกิจกรรม (Co-KPI)

P3-K01 จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนา	2	หมู่บ้าน/ชุมชน
P3-K02 จำนวนเครือข่ายร่วมพัฒนา	1	เครือข่าย
P3-K03 จำนวนนวัตกรรมเสริมสร้างชุมชนรักโลกเพื่อรับมือ Climate Change 2	2	นวัตกรรม
P3-K04 จำนวนประชากรที่เข้าร่วมโครงการที่เกิดความตระหนักรู้และปรับตัว	100	คน
P3-K05 GVH เพิ่มขึ้นจากเดิม	10	ร้อยละ

ตัวชี้วัดกิจกรรม (U-KPI)

P3-A01 จำนวนนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการวิศวกรรมสังคม	5	คน
P3-A02 จำนวนนักศึกษาที่ได้นำองค์ความรู้ไปใช้ในการลงพื้นที่	5	คน
P3-A03 จำนวนประเด็นน่าสนใจในพื้นที่ที่เป็น Prelim	2	ประเด็น
P3-A04 การบันทึกข้อมูลลง Big data ราชภัฏ	100	ร้อยละ

ตัวชี้วัดกิจกรรม (KPI)

1. จำนวนแหล่งเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น 1 เครือข่าย
2. จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ 100 ครัวเรือน

3. จุดคัดแยกขยะที่เพิ่มขึ้น 2 จุด
 4. ความพึงพอใจของประชาชน 80 ร้อยละ
 5. จำนวนบทความที่ได้รับการตีพิมพ์จากการดำเนินโครงการ 1 บทความ
- ***ตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติ**

กิจกรรมดำเนินงาน

กระบวนการ
<p>ต้นน้ำ</p> <p>กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงและรณรงค์เปิดโครงการ</p> <p>เป็นการดำเนินงานเบื้องต้นเพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการให้แก่หน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับทราบร่วมกัน รวมถึงเป็นเวทีในการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีส่วนร่วมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ในประเด็นดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเวทีประชาคมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้เสนอแนวคิด ข้อคิดเห็น และร่วมกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ 2. เชิญผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย (อบต.) โรงเรียน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มเยาวชน และประชาชนในชุมชนเข้าร่วมเวทีประชาคม เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนกิจกรรมปลูกต้นไม้ในระยะต่อไป 3. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบแผ่นพับ โปสเตอร์ หรือป้ายไวเนล เพื่อเผยแพร่ข้อมูลของโครงการให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน
<p>กลางน้ำ</p> <p>กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติและถ่ายทอดองค์ความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ หัวข้อ “การจัดการขยะ 3Rs (Reduce, Reuse, Recycle)” และ “การลดโลกร้อนด้วยวิถีชุมชน” 2. กิจกรรม workshop การแยกขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย <p>กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติกิจกรรมตั้งจุดคัดแยกขยะต้นแบบในชุมชน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมจัดตั้ง “ธนาคารขยะรีไซเคิล” ที่ศาลากลางบ้าน 2. กิจกรรมจัดตั้งแยกประเภท (อินทรีย์ / รีไซเคิล / ทิ้งไป / อันตราย) <p>กิจกรรมที่ 4 อบรมเชิงปฏิบัติกิจกรรมชุมชนสีเขียว ลดโลกร้อน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวรอบวัด โรงเรียน และในชุมชน

กระบวนการ
<p>ปลายทาง</p> <p>กิจกรรมที่ 5 อบรมเชิงปฏิบัติการกิจกรรมถอดบทเรียน ประเมินผลการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมคัดเลือก “ครัวเรือนต้นแบบไร้ขยะ” เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ 2. จัดทำแบบสอบถามประเมินความรู้/ทัศนคติของคนในชุมชน 3. สรุปกิจกรรมที่ดำเนินงานในชุมชน

ผลผลิต (Output)

ผลผลิต (Output)
1. มีหน่วยงาน องค์กร และประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 100 คน
2. จำนวนจุดคัดแยกขยะภายในชุมชนที่เพิ่มขึ้น 2 จุด สะท้อนการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่
3. จำนวนต้นไม้ที่ปลูกภายในชุมชน จำนวน 50 ต้น แสดงผลลัพธ์เชิงกายภาพของกิจกรรมปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว
4. จำนวนบทความที่ได้รับการตีพิมพ์จากการดำเนินโครงการ จำนวน 1 บทความ เป็นผลผลิตทางวิชาการจากการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลลัพธ์ (Outcome)
1. หน่วยงานและประชาชนในพื้นที่มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการปลูกต้นไม้
2. เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเยาวชนในการขับเคลื่อนกิจกรรมของโครงการ
3. ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจและมีจิตสำนึกในการร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน
4. วางรากฐานความยั่งยืนในการดำเนินโครงการในระยะต่อไป โดยมีเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้มแข็ง

ผลกระทบ (impact)/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านสังคม

- 1) ชุมชนมีความสามัคคี เกิดการรวมกลุ่มในการจัดการขยะและทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม
- 2) ลดปัญหาขยะตกค้างที่สร้างความขัดแย้งภายในชุมชน
- 3) ยกระดับภาพลักษณ์ชุมชนให้เป็น “ชุมชนต้นแบบไร้ขยะ” ที่สามารถขยายผลไปยังชุมชนอื่นได้
- 4) สร้างสุขภาวะที่ดี ลดความเสี่ยงต่อโรคที่เกิดจากขยะและสิ่งปฏิกูล

ด้านการศึกษา

- 1) เยาวชนและคนในชุมชนได้รับความรู้และทักษะด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกวิธี
- 2) โรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนใช้กิจกรรมคัดแยกขยะเป็นสื่อการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ
- 3) เกิดการบูรณาการองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมเข้าสู่การเรียนการสอนและกิจกรรมพิเศษของ

โรงเรียน

ด้านสิ่งแวดล้อม

- 1) ปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดลดลง ส่งผลให้พื้นที่ชุมชนสะอาดและน่าอยู่
- 2) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะที่ไม่ถูกวิธี (เช่น การเผา)
- 3) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนจากกิจกรรมปลูกต้นไม้
- 4) ระบบนิเวศในชุมชนได้รับการฟื้นฟู ลดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงและสัตว์นำโรค

ปัจจัยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ

ปัจจัยเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง
1. ความเสี่ยงด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน อาจขาดความสนใจหรือไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาขยะ	1. จัดกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่อง, ให้รางวัลแก่ผู้มีส่วนร่วม, จัดอบรมให้ความรู้
2. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนให้มาคัดแยกขยะ อาจต้องใช้เวลาและความพยายาม	2. จัดหาถังขยะสำหรับคัดแยกขยะแต่ละประเภทอย่างเพียงพอและชัดเจนพร้อมติดป้ายบอกประเภทขยะแต่ละชนิดให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย
3. งบประมาณที่ได้รับอาจไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการตามแผน	3. หางบประมาณเพิ่มเติมจากภาคเอกชน, องค์กรพัฒนาเอกชน, หรือปรับลดขอบเขตโครงการ

การประเมิน SROI

ปัจจัยป้อนเข้า (Input)	กระบวนการ (process)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	ผู้ใช้ประโยชน์ (User)	ผลกระทบ (Impact)
<p>1.งบประมาณโครงการ</p> <p>2. องค์ความรู้และเทคโนโลยีความรู้การคัดแยกขยะ, การใช้ถังขยะเปียกลดโลกร้อน</p> <p>3.บุคลากร/วิทยากรผู้นำชุมชนคณะกรรมการหมู่บ้านอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม ครู นักเรียน และชาวบ้าน</p>	<p>กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงและรณรงค์เปิดโครงการ</p> <p>กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้</p> <p>กิจกรรมที่ 3 ตั้งจุดคัดแยกขยะต้นแบบในชุมชน</p> <p>กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมชุมชนสีเขียว</p> <p>กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมถอดบทเรียน</p>	<p>1. ประชาชนที่มีความรู้เรื่องการคัดแยกขยะและการลดโลกร้อน</p> <p>2. ครั้วเรือนในชุมชนมีถังขยะคัดแยกครบถ้วน</p> <p>3. ปริมาณขยะที่ต้องทิ้งรวมลดลง</p> <p>4. เกิดครั้วเรือน/กลุ่มต้นแบบชุมชนไร้ขยะ</p>	<p>1. คนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อการจัดการขยะและการลดโลกร้อน</p> <p>2. ครั้วเรือนมีพฤติกรรมคัดแยกขยะที่ต้นทาง</p> <p>3. ปริมาณขยะในชุมชนลดลง</p> <p>4. สิ่งแวดล้อมในชุมชนสะอาดและมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น</p> <p>5. เกิดครั้วเรือน/กลุ่มต้นแบบชุมชนไร้ขยะ</p>	<p>1.ชุมชนบ้านท่าแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม</p> <p>2.นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม</p> <p>3. คณาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม</p>	<p>ด้านสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความร่วมมือและความสามัคคีในชุมชน - ชุมชนมีภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม - นักเรียนและเยาวชนเรียนรู้การจัดการขยะจากกรปฏิบัติจริง - เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถต่อยอดสู่การเรียนการสอน - เพิ่มพื้นที่สีเขียวและสิ่งแวดล้อมที่สะอาดยั่งยืน

ส่วนที่ 2

วิธีดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 110 คน ประกอบด้วย

1. ประชาชน จำนวน 100 คน
2. นักศึกษา จำนวน 5 คน
3. คณาจารย์และบุคลากร จำนวน 5 คน

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณเข้าร่วม ได้แก่ ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 100 คน จากข้อมูลปริมาณกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นั่นคือผู้เข้าร่วมโครงการเท่ากับเป้าหมายที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เพื่อใช้ในการประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบ (Checklist) เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และบทบาทในกลุ่มอาชีพ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมประเด็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม ด้านวิทยากร ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาโครงการในอนาคต ทั้งนี้ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

รูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” ผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมด้านข้อมูลทั่วไป ความคิดเห็น และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

2. กลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ประชาชนในชุมชนบ้านตำแย นักศึกษา และบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ รวมจำนวน 110 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรม

3. การดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้ดำเนินโครงการได้ดำเนินการเก็บข้อมูลภายหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ และอธิบายวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจตรงกันและให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน

4. การตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ภายหลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้ดำเนินโครงการได้ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ หากพบข้อมูลไม่สมบูรณ์จะดำเนินการคัดแยกออกก่อนนำไปวิเคราะห์

5. การจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) และบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” ผู้ดำเนินโครงการได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้ดำเนินโครงการประสานงานกับผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 110 คน ภายหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม โดยอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบเข้าใจอย่างชัดเจน

3. ผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาในการตอบประมาณ 10-15 นาที

4. ผู้ดำเนินโครงการรวบรวมแบบสอบถามคืนทันทีหลังจากผู้เข้าร่วมตอบเสร็จ เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล

5. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” ผู้ดำเนินโครงการได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ดังนี้

- ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์การกระจายของข้อมูล

- การเปรียบเทียบรายได้อีกก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ โดยใช้การคำนวณร้อยละการเปลี่ยนแปลง (Percentage Change) เพื่อประเมินผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะปลายเปิด และการสะท้อนความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ นำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยดำเนินการจัดหมวดหมู่ข้อมูล สังเคราะห์ และสรุปประเด็นสำคัญในลักษณะเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายผลลัพธ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการในอนาคต

ส่วนที่ 3

การบูรณาการโครงการ

การดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เป็นการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการเข้ากับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยสามารถอธิบายผลประโยชน์และการบูรณาการได้ดังนี้

ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง การนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่ (Reuse/Recycle) และการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมยังได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด (KPIs)

- ร้อยละของผู้เข้าร่วมที่มีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่า 80%
- ร้อยละของผู้เข้าร่วมที่สามารถคัดแยกขยะได้ถูกต้องมากกว่า 75%
- ระดับความพึงพอใจเฉลี่ย 4.00 จาก 5.00

SDGs ที่เกี่ยวข้อง

- เป้าหมายที่ 12 การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประโยชน์ต่อหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

โครงการช่วยเสริมสร้างบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในการเป็น “มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” โดยการนำองค์ความรู้จากคณาจารย์และนักศึกษาไปถ่ายทอดสู่ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัยในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (University Social Responsibility: USR) และการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ยังเป็นเวทีในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีประสบการณ์จริงนอกห้องเรียน สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการกับสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด (KPIs)

- จำนวนโครงการบริการวิชาการที่เกิดจากการบูรณาการ ≥ 1 โครงการ
- ระดับความพึงพอใจของชุมชนต่อมหาวิทยาลัย ≥ 4.00
- จำนวนผลงานวิชาการ/รายงานที่นำไปใช้ประโยชน์ ≥ 1 ผลงาน

SDGs ที่เกี่ยวข้อง

1. เป้าหมายที่ 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ
2. เป้าหมายที่ 17 ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม

ชุมชนบ้านตำแยได้รับการพัฒนาให้มีระบบการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถลดปริมาณขยะในพื้นที่ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น กลิ่นเหม็น น้ำเสีย และมลพิษต่าง ๆ อีกทั้งยังช่วยสร้างความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน ผ่านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม นำไปสู่การเป็น “ชุมชนต้นแบบไร้ขยะ” ที่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและการลดภาวะโลกร้อนในระดับสังคม

ตัวชี้วัด (KPIs)

1. ปริมาณขยะลดลง $\geq 20\%$
2. จำนวนครัวเรือนที่คัดแยกขยะ $\geq 70\%$
3. จำนวนกิจกรรมต่อเนื่องในชุมชน ≥ 2 กิจกรรม

SDGs ที่เกี่ยวข้อง

1. เป้าหมายที่ 11 เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน
2. เป้าหมายที่ 13 การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การบูรณาการกับการเรียนการสอน

โครงการนี้มีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนในหลายมิติ โดยเฉพาะในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาชุมชน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning) ผ่านการลงพื้นที่จริง การสำรวจข้อมูล การจัดกิจกรรม และการประเมินผลโครงการ นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้แบบบริการสังคม (Service Learning) ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ทางวิชาการกับการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิด Service Learning ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการบริการสังคม ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้แบบมีความหมาย (Meaningful Learning) และสามารถพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และความรับผิดชอบต่อสังคม

การบูรณาการกับการวิจัย

โครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” มีการบูรณาการกับงานวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยนำกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน (Research-based Community Development) ซึ่งช่วยให้การดำเนินโครงการมีความเป็นวิชาการ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ และสามารถนำไปต่อยอดได้อย่างยั่งยืน

ในด้านการดำเนินงาน โครงการได้ประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาในระยะในพื้นที่ การออกแบบกิจกรรม การดำเนินงาน และการประเมินผล ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัย นักศึกษา และชุมชน

นอกจากนี้ ยังมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลลัพธ์ของโครงการ เช่น ระดับความพึงพอใจ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการจัดการขยะ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการจัดทำรายงานวิจัย การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือการพัฒนานโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น

การบูรณาการกับการวิจัยยังช่วยส่งเสริมให้คณาจารย์และนักศึกษาได้พัฒนาทักษะด้านการวิจัยในสถานการณ์จริง ทั้งการออกแบบเครื่องมือ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดเป็นงานวิจัยในอนาคตได้

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

จากผลการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” พบว่าโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และสร้างผลลัพธ์เชิงบวกทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนในระยะยาว จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป ดังนี้

1. การพัฒนาต่อยอดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (Continuation & Scaling Up)

ควรดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยขยายผลจากการสร้างความตระหนักไปสู่การปฏิบัติจริงในระดับครัวเรือน เช่น การคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบ การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ และการจัดตั้ง “ธนาคารขยะชุมชน” เพื่อสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกและเพิ่มมูลค่าขยะรีไซเคิล

2. การขยายพื้นที่ดำเนินงาน (Expansion Area)

ควรขยายผลโครงการไปยังชุมชนใกล้เคียง หรือพื้นที่อื่นในตำบลนาสีนวน เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะ และยกระดับสู่การเป็น “เครือข่ายชุมชนไร้ขยะ” ในระดับอำเภอ

3. การพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน (Capacity Building)

ควรส่งเสริมและพัฒนาแกนนำชุมชน (Community Leaders) ให้มีความรู้และทักษะด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกอบรมเชิงลึก การศึกษาดูงาน และการเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเอง

4. การบูรณาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย

ควรนำโครงการไปบูรณาการกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยต่อยอด เช่น การศึกษาผลกระทบของการลดขยะในชุมชน หรือการพัฒนาโมเดลชุมชนต้นแบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และเผยแพร่ในระดับวิชาการ

5. การพัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมการจัดการขยะ

ควรส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือหรือนวัตกรรม เช่น แอปพลิเคชันบันทึกปริมาณขยะ ระบบติดตามผลการคัดแยก หรือการสร้างผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะและสร้างมูลค่าเพิ่ม

6. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Networking)

ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนงบประมาณ องค์ความรู้ และทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน หรือหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม

7. การติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ (Monitoring & Evaluation)

ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เช่น ปริมาณขยะที่ลดลง จำนวนครัวเรือนที่คัดแยกขยะ และระดับความพึงพอใจของประชาชน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ คณะทำงานได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 100 คน โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	40	36.36
เพศหญิง	70	63.64
รวม	110	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.64

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

ลำดับ	รายการประเมิน	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับความพึงพอใจ
1	เนื้อหาโครงการ	4.45	0.52	มาก
2	กิจกรรม	4.50	0.48	มาก
3	วิทยากร	4.60	0.40	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรม	4.42	0.55	มาก
5	ระยะเวลา	4.30	0.60	มาก
6	การนำไปใช้	4.55	0.45	มากที่สุด
7	ลดขยะ	4.48	0.50	มาก
8	สร้างจิตสำนึก	4.62	0.38	มากที่สุด
9	ภาพรวม	4.53	0.42	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.49	0.48	มาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 พบว่าจากตารางพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม (4.62) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ วิทยากร และการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม (4.30) แต่ยังอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าโครงการสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ พบประเด็นสำคัญดังนี้

1. ควรจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง
2. ควรเพิ่มกิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น การทำปุ๋ยจากขยะ
3. ต้องการให้ขยายผลไปยังชุมชนอื่น

ส่วนที่ 5

สรุปผลการดำเนินการ

ผลการประเมินโครงการ

1. ชื่อโครงการ เสริมสร้างชุมชนไรชยะ รวมใจลดโลกร้อนชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เจ้าของโครงการ ผศ.ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ
- 3 ผู้รับผิดชอบโครงการ ผศ.ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ
4. ระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปีงบประมาณ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2568 – 20 กันยายน 2569
5. สถานที่ในการดำเนินงาน ชุมชนบ้านตำแย ต.นาสีนวน อ.กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
6. แหล่งงบประมาณ งบประมาณแผ่นดิน โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2569 จำนวนงบประมาณ 180,000 บาท
7. ความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)
 - 7.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างความตระหนักและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - 7.2 เป้าหมายที่ 13 เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (Climate Action)
 - 7.3 ตัวชี้วัด 88 จำนวนโครงการที่คนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามโครงการ (P3.1)

ลำดับ	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	ผ่าน/ไม่ผ่าน
1.	แหล่งเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	เครือข่าย	1	1	100	ผ่าน
2.	จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ	ครัวเรือน	100	100	100	ผ่าน
3.	จุดคัดแยกขยะที่เพิ่มขึ้น	จุด	2	2	100	ผ่าน

ลำดับ	ชื่อตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลที่ได้	คิดเป็นร้อยละ	ผ่าน/ไม่ผ่าน
4.	ความพึงพอใจของประชาชน	ร้อยละ	80	80	100	ผ่าน
5.	บทความที่ได้รับการตีพิมพ์จาก การดำเนินโครงการ	บทความ	1	1	100	ผ่าน

***ตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติ

8. สถานภาพของโครงการ

8.1 ลักษณะของโครงการ

[] ยังไม่ได้ดำเนินงาน [] อยู่ระหว่างการดำเนินงาน [] ดำเนินงานแล้วเสร็จ

8.2 ความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ

ผลการดำเนินงาน

[☒]	ตั้งคณะทำงาน
[☒]	ขออนุมัติโครงการ
[☒]	ดำเนินงานโครงการ
[☒]	ประเมินผลโครงการ
[☒]	รายงานผลโครงการ

[] ต่ำกว่าเป้าหมาย [] ตามเป้าหมาย [] สูงกว่าเป้าหมาย

สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณ

เดือน	แผนการ ใช้จ่าย	ผลการ เบิกจ่าย	คงเหลือ	คิดเป็นร้อยละ ของการเบิกจ่าย
ตุลาคม				
พฤศจิกายน				
ธันวาคม				
มกราคม				
กุมภาพันธ์	180,000	180,000	0.00	100
มีนาคม				
เมษายน				

พฤษภาคม				
มิถุนายน				
กรกฎาคม				
สิงหาคม				
กันยายน				

[] ต่ำกว่าแผน [✓] ตามแผน [] มากกว่าแผน

เกณฑ์การผ่านของแต่ละตัวชี้วัด

น้อยกว่าร้อยละ 60.00 = ควรปรับปรุง

ร้อยละ 60.00 - 69.00 = พอใช้

ร้อยละ 70.00 - 79.00 = ปานกลาง

ร้อยละ 80.00 - 89.00 = ดี

ร้อยละ 90.00 - 100.00 = ดีมาก

9. สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของโครงการ

จากผลการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” พบว่าโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และสร้างผลลัพธ์เชิงบวกทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนในระยะยาว จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป ดังนี้

1. การพัฒนาต่อยอดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (Continuation & Scaling Up) ควรดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยขยายผลจากการสร้างความตระหนักไปสู่การปฏิบัติจริงในระดับครัวเรือน เช่น การคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบ การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ และการจัดตั้ง “ธนาคารขยะชุมชน” เพื่อสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกและเพิ่มมูลค่าขยะรีไซเคิล

2. การขยายพื้นที่ดำเนินงาน (Expansion Area) ควรขยายผลโครงการไปยังชุมชนใกล้เคียง หรือพื้นที่อื่นในตำบลนาสีนวน เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะ และยกระดับสู่การเป็น “เครือข่ายชุมชนไร้ขยะ” ในระดับอำเภอ

3. การพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน (Capacity Building) ควรส่งเสริมและพัฒนาแกนนำชุมชน (Community Leaders) ให้มีความรู้และทักษะด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกอบรมเชิงลึก การศึกษาดูงาน และการเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเอง

4. การบูรณาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย ควรนำโครงการไปบูรณาการกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยต่อยอด เช่น การศึกษาผลกระทบของการลดขยะในชุมชน หรือการพัฒนาโมเดลชุมชนต้นแบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และเผยแพร่ในระดับวิชาการ

5. การพัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมการจัดการขยะ ควรส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือหรือนวัตกรรม เช่น แอปพลิเคชันบันทึกปริมาณขยะ ระบบติดตามผลการคัดแยก หรือการสร้างผลิตภัณฑ์จากวัสดุรีไซเคิล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะและสร้างมูลค่าเพิ่ม

6. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Networking) ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนงบประมาณ องค์ความรู้ และทรัพยากรในการดำเนินงาน เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน หรือหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม

7. การติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ (Monitoring & Evaluation) ควรมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เช่น ปริมาณขยะที่ลดลง จำนวนครัวเรือนที่คัดแยกขยะ และระดับความพึงพอใจของประชาชน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

10. ผู้รายงานข้อมูล

ชื่อ-สกุล นางสาวศุรินภา ทุงจันทร์
เบอร์โทรศัพท์ 082-7384221

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปปฏิบัติการ
E-mail pookky.26ppp@gmail.com

11. เอกสารหลักฐานในการดำเนินโครงการ (เช่น โครงการ, กำหนดการ, คำสั่ง, บันทึกข้อความ, แบบสอบถาม, สำเนาใบรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ, ภาพกิจกรรม ฯลฯ)

1.
2.
3.

สรุปผลการดำเนินการ

โครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และพัฒนาชุมชนสู่การเป็นชุมชนต้นแบบไร้ขยะ โดยมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับประชาชน นักศึกษา และบุคลากรในพื้นที่

ผลการดำเนินโครงการพบว่า โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในระดับที่น่าพอใจ โดยผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การคัดแยกขยะ การลดการใช้พลาสติก และการนำวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

ในด้านความพึงพอใจ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการโดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” โดยเฉพาะด้านวิทยากร การจัดกิจกรรม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินโครงการ

สำหรับผลลัพธ์ในระดับชุมชน พบว่าเกิดการตื่นตัวในการจัดการขยะมากขึ้น มีการเริ่มต้นคัดแยกขยะในครัวเรือน และมีแนวโน้มในการพัฒนาไปสู่การเป็นชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะมูลฝอย นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวม โครงการนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และหน่วยงาน โดยสามารถบูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาการกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการต่อยอดและขยายผลในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรค

จากการดำเนินโครงการ “เสริมสร้างชุมชนไร้ขยะ รวมใจลดโลกร้อน ชุมชนบ้านตำแย ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” พบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงาน ทำให้บางครัวเรือนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง
2. ความรู้และความเข้าใจในการคัดแยกขยะของประชาชนบางส่วนยังไม่ถูกต้อง ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรม
3. ข้อจำกัดด้านงบประมาณและอุปกรณ์ เช่น ถังขยะแยกประเภท และวัสดุที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
4. การดำเนินงานขาดความต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดโครงการ เนื่องจากยังไม่มีระบบติดตามผลที่ชัดเจน
5. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการค่อนข้างจำกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครอบคลุมทุกมิติ

ข้อเสนอแนะ

- เพื่อให้การดำเนินโครงการในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ควรดำเนินการดังนี้
1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยปรับช่วงเวลาและรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน
 2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ และจัดทำสื่อความรู้ที่เข้าใจง่ายสำหรับประชาชน
 3. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์
 4. จัดตั้งกลุ่มแกนนำหรือคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
 5. กำหนดระบบติดตามและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การติดตามพฤติกรรมคัดแยกขยะของครัวเรือน
 6. ขยายผลโครงการไปยังชุมชนใกล้เคียง เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะ

ภาคผนวก

โครงการเสริมสร้างชุมชนไรชยะ รวมใจลดโลกร้อนชุมชนบ้านตำแย
ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ผู้รับผิดชอบโครงการ ผศ.ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 1 อบรมเชิงปฏิบัติการสร้างจิตสำนึกและความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม ระหว่างวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2569
โดยทีมผู้รับผิดชอบโครงการ

กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติและถ่ายทอดองค์ความรู้ ระหว่างวันที่ 12 - 13 กุมภาพันธ์ 2569
โดยวิทยากร ว่าที่ร้อยตรี เสาร์ทอง แสนบุตร

กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติกิจกรรมตั้งจุดคัดแยกขยะต้นแบบในชุมชน ระหว่างวันที่ 19 - 20 กุมภาพันธ์ 2569 โดยวิทยากร ว่าที่ร้อยตรี เสาร์ทอง แสนบุตร

กิจกรรมที่ 4 อบรมเชิงปฏิบัติกิจกรรมชุมชน สีเขียวลดโลกร้อน ระหว่างวันที่ 25 -26 กุมภาพันธ์ 2569
โดยทีมผู้รับผิดชอบโครงการและชุมชนผู้ร่วมโครงการ

กิจกรรมที่ 5 อบรมเชิงปฏิบัติกิจกรรมถอดบทเรียน ประเมินผลการดำเนินงาน ระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569 โดยทีมผู้รับผิดชอบโครงการ

